

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ပိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ပိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

“စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးလာရင် ရခိုင်ပြည်နယ် ငြိမ်းချမ်းမလား”

ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ

အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း

ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့

debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

“စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးလာရင် ရခိုင်ပြည်နယ် ငြိမ်းချမ်းမလား” (သာလွန်အောင်ထက်)

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဦးဆောင်သောအစိုးရသစ် လက်ထက်တွင် ARSA ဟုခေါ်သော ရိုဟင်ဂျာလူတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်ဆိုသော အကြမ်းဖက် အဖွဲ့အစည်းသစ်တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာပြီး အစိုးရကင်းစခန်းများကို ဝင်တိုက်ခြင်းဖြင့် ရခိုင်ဒေသမှ လူ့အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုအကြား ပြဿနာကို နိုင်ငံတကာစာမျက်နှာသို့ ပို့ဆောင်လိုက်သည်။ သိန်းချီသော မွတ်စလင်များ နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးမှု၊ လူမျိုးတုန်းသတ်ဖြတ်မှုဆိုသော သတင်းများက မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်၍ နေ့စဉ် ကမ္ဘာ့သတင်းမီဒီယာများက ဖော်ပြနေကြသည်။ ARSA က စတင်ခဲ့သော အကြမ်းဖက် လုပ်ရပ်ကြောင့် နောက်ဆက်တွဲ နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးမှုများနှင့် ဆက်စပ်၍ မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် အရှက်ရစရာ နိုင်ငံအဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက် သွားခဲ့သည်။ ရခိုင်ပြဿနာကို မည်သို့ ဖြေရှင်းကြမည်နည်း။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိလျှင် ရခိုင်ပြဿနာ ပြေလည်သွားနိုင်မည်လော။

ရခိုင်ပဋိပက္ခအစ

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ နယ်မြေချင်းထိစပ်နေသည့် ရခိုင်ဒေသ၏ပြဿနာအစသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက စတင်ခဲ့ခြင်း၊ တိတိကျကျဆိုရလျှင် အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီအစိုးရ ရှိစဉ်ကတည်းက အမြစ်တည်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရခိုင်နိုင်ငံရေးသမားတို့က ဆိုကြသည်။ လယ်စိုက်ပျိုးရေး၊ ဒေသတွင်းလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန် ခေါ်သွင်းလာချိန်က လူ့အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုအကြား သဟဇာတဖြစ်ဖြစ်နှင့် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သော်လည်း ဆင်းရဲမွဲတေမှုနှင့် လူဦးရေပွားများ လာချိန်တွင်တော့ လူ့အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုအကြား သဟဇာတဖြစ်မှုက ပျောက်ဆုံးသွားသည်။ မကြာခင်ကဆိုသလို လူ့အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုအကြား ပွတ်တိုက်မှုများရှိခဲ့ပြီး ပြင်ပ ပယောဂများက လူ့အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုအကြား အမုန်းကို ပိုပွားစေခဲ့သည်။

ရခိုင်ပဋိပက္ခ၏ အမြင့်ဆုံးဇာတ်ရိပ်

ရခိုင်ပြဿနာသည် သမ္မတဦးသိန်းစိန် လက်ထက်ကတည်းက ပဋိပက္ခများ စတင်ဖြစ်ပွား အခြေတည်လာခြင်းဖြစ်ပြီး အဓိကအားဖြင့် White card ထုတ်ပေးထားမှုများကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းရာတွင် ဇာတ်အရိပ် အမြင့်ဆုံး ရောက်ရှိသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် စတင်လိုက်သော ရခိုင်ပဋိပက္ခတို့သည် ၂၀၁၆၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင်မူ ဇာတ်ရိပ်အမြင့်ဆုံးရောက်ရှိခဲ့သည်။ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်း ARSA ပေါ်လာသည်။ ထောင်ချီရှိသောမွတ်စလင်များက လုံခြုံရေးကင်းစခန်းများကို ဝင်ရောက်စီးနင်းပြီး နိုင်ငံတော်ဝန်ထမ်းများကို သတ်ဖြတ်ကြောင်း အစိုးရက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ မတည်ငြိမ်မှုများရှိလာသည့်အခါ အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ဒေါသတို့က နှစ်ဖက်စလုံးတွင်ရှိနေရာ အခြေအနေက ထိန်းသိမ်းဖို့ ဖို့ ခက်ခဲသွားပြီး ဒုက္ခသည်သိန်းချီ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံဘက်သို့ နေ့စဉ်လိုလို ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ကြသည်။ ကမ္ဘာ့သတင်းမီဒီယာများတွင် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သူများဖက်မှ သတင်းများက နေ့စဉ်လိုလို တက်နေပြီး နိုင်ငံတကာကလည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အစိုးရ၊ တပ်မတော်ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်ဝေဖန်နေသည်။ ရခိုင်ဒေသသို့ သတင်းမီဒီယာများနှင့်

အဖွဲ့အစည်းများကို လွတ်လပ်စွာ သွားရောက်ခွင့်မပြုခြင်းကလည်း အခြေအနေကို တစ်စထက်တစ်စ ပိုမိုဆိုးရွားသွားစေခဲ့သည်။ နှစ်ဖက်စလုံး၏ အမုန်းတို့က ရခိုင်ပဋိပက္ခ၏ ဇာတ်ရိပ်ကို အမြင့်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိစေခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

မြန်မာလာကြသူများ

ဇန်နဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့ကတည်းက မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်ပြေးသွားကြသည့် မွတ်စလင်များကို ပြန်လည်လက်ခံရေးအတွက် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် မြန်မာ သဘောတူညီခဲ့ကြသော်လည်း လက်တွေ့တွင် ဖြစ်မလာခဲ့ပေ။ မြန်မာနိုင်ငံဘက်မှ ဒုက္ခသည်များ ပြန်လာနိုင်ရေးအတွက် အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီလို့ ပြောဆိုထုတ်ပြန်ထားပြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကျော်ဆွေကိုယ်တိုင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သို့သွားရောက်၍ ညှိနှိုင်းခဲ့သည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်က ပထမအသုတ်ပြန်ပို့ရန် လူ ၈၀၀၀ ကျော် စာရင်းပေးလိုက်သော်လည်း ပြန်လည်စိစစ်သောအခါ လူရာဂဏန်းမျှသာ ပြန်လာခွင့်ရှိသည့်သူများ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရကြောင်း မြန်မာဘက်က အကြောင်းပြန်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံက ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် သဘောတူညီခဲ့သော မူများအတိုင်း ပြန်လည်လက်ခံမည်ဖြစ်ရာ ယင်းမူများအရ စိစစ်ရေးလုပ်ငန်းများ ကြာမြင့်မည်ဖြစ်သလို ဝင်လာသူတိုင်းကိုလည်း လက်ခံမည်မဟုတ်ပေ။ စိစစ်ထားသောမူများနှင့် ကိုက်ညီမှုသာ ပြန်လည် လက်ခံမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြန်လာမည့်သူများ မရှိသကဲ့သို့ ARSA ကလည်း လုံခြုံမရှိ၍ မပြန်ကြရန်ဟုသော နှိုးဆော်ချက်များလည်း ရှိနေသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ဒုက္ခသည်စခန်းများသည် လာရောက်လည်ပတ်သူတိုင်းကို ဝမ်းနည်းမှုများဖြစ်စေခဲ့ပြီး မြန်မာအစိုးရအပေါ်ဒေါသ အမျက်သင့်စေသည့် အခြေအနေပင်။

R2P နှင့် နိုင်ငံတကာဖိအား

နိုင်ငံတကာ ရခိုင်ပဋိပက္ခတွင် မြန်မာ့တပ်မတော်သည် လူမျိုးတုန်းသတ်ဖြတ်မှုများ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြောင်း စွပ်စွဲမှုများရှိနေသည်။ ယင်းစွပ်စွဲချက်များက အလုံးစုံမမှန်သော်လည်း မှန်ကန်မှုရှိသော ဖြစ်ရပ်တစ်ချို့လည်းရှိနေသည်။ အင်းဒင်ကျေးရွာတွင် မွတ်စလင် ၁၀ ဦးကို လက်နောက်ပြန်ကြိုးတပ်ပြီး ရခိုင်တိုင်းရင်းသားတစ်ချို့နှင့် လုံခြုံရေး အဖွဲ့ဝင်များက သတ်ဖြတ်လိုက်သည်။ ယင်းသတင်းကို ရိုက်တာသတင်းဌာနက ထုတ်ပြန်လိုက်ပြီး နိုင်ငံတကာဖိအား ပိုမိုပြင်းထန်လာသည်။ အစိုးရက ကလည်း ရခိုင်သတင်းလိုက်ခဲ့သည့် သတင်းထောက်ဝလုံးနှင့် ကျော်စိုးဦးတို့ကို နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက်ဥပဒေဖြင့် အရေးယူထားသည်။ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ၊ အထွေထွေညီလာခံအပါအဝင် နိုင်ငံတကာက ကျင်းပသည့် ဆွေးနွေးပွဲများ၊ ဖိုရမ်များတွင် မြန်မာ့အရေးက ထိပ်တန်းနေရာယူထားသည်။ အစိုးရသည် ထိုကဲ့သို့ အခြေအနေတွင် ပြန်လည်တုံ့ပြန်နိုင်မှုအားနည်းခဲ့ရာ မြန်မာနိုင်ငံကို လူ့အခွင့်အရေးအချိုးဖောက်ဆုံးသောနိုင်ငံ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနိဘယ်လ်ဆုရှင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုနှင့် လူမျိုးတုန်းသတ်ဖြတ်မှုကို မကာကွယ်နိုင်သော၊ လျစ်လျူထားသော ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ရေးသားမှုများက ပိုမိုပြင်းထန်လာသည်။ ကုလသမဂ္ဂ၊ အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်အပါအဝင် ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများ ဖိအားကလည်း တစ်နေ့တစ်ခြား ပိုမိုပြင်းထန်လာလျက်ရှိနေသည်။ R2P ဟုခေါ်သည့် Responsible to Protect ဆိုသည့် နိုင်ငံတကာတပ်များ

လုံခြုံရေးယူမည့် နယ်မြေအဖြစ် ရခိုင်ကို အသွင်ပြောင်းရန် လှုံ့ဆော်မှုများ ရှိလာသည်။ သို့သော် R2P သည် ဖြစ်နိုင်ရန် အလွန်ခက်ခဲသော်လည်း အစိုးရအရာရှိများကိုယ်တိုင် ယင်းR2P ကို ပြည်တွင်းတွင် နိုင်ငံရေးလက်နက်သဖွယ် အမြတ်ထုတ်မှုများကြောင့် R2P ကို ပြည်သူတို့က ပိုမိုစိုးရိမ်လာသည်။ ရခိုင်ဒေသသည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် နယ်စပ်ဒေသဖြစ်ခြင်းနှင့် အတူ မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်မှု၊ တရားမဝင်မောင်းခိုလှုပ်ငန်းများ၊ လူ့မောင်းခိုလှုပ်ငန်းများ စသည့် ဥပဒေခံလုပ်ငန်းများစွာက ရခိုင်ပဋိပက္ခ၏ နောက်ကွယ်တွင် ရှိနေသည်။ ဆင်းရဲမွဲတေမှုနှင့် မဖွံ့ဖြိုးမှုတို့က ရခိုင်ပဋိပက္ခမီးကို ဓာတ်ဆီပိုလောင်ခဲ့ဟုဆိုလျှင် မမှားနိုင်ပေ။

ရခိုင်တို့၏ထောက်ခံမှု ပျောက်ဆုံးခြင်း

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အစိုးရ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရတို့သည် ရခိုင်ပဋိပက္ခကို အသည်းအသန် ဖြေရှင်းနေသော်လည်း ရခိုင်တိုင်းရင်းသားတစ်ခုလုံး၏ထောက်ခံမှုမရှိဘဲ ဖြေရှင်းနေရသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က နိုင်ငံတကာပညာရှင်များပါဝင်သော ကော်မရှင်၊ ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းပြီး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော်လည်း ရခိုင်တို့က နိုင်ငံခြားသားများ ပါဝင်သောကော်မရှင်၊ ကော်မတီများကို ဆန့်ကျင်ကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကုလအတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟောင်း ကိုဖီအာနန်ပါဝင်သော ရခိုင်ပြည်နယ်စုံစမ်းရေးကော်မရှင်ကို ရခိုင်တို့က လုံးဝ လက်မခံပေ။ ရလဒ်ကား အစိုးရသည် နှစ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုလုံး၏ ထောက်ခံမှုမရှိဘဲ ရခိုင်ပြည်နယ်ကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းနေသကဲ့သို့ဖြစ်နေပြီး ခရီးမပေါက်၊ အရာမရောက်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ် လွှတ်တော်မှာ အကြီးအကျယ် သဘောထားကွဲလွဲနေပြီး မတည့်ရန်စောင်အနေအထားဖြစ်နေရာ ရခိုင်ပဋိပက္ခဖြေရှင်းရေးမှာ ရန်ဖြစ်နေသည့်အချိန်များသည့်အတွက် ဖြေရှင်းရေးသို့သွားရန်ပင် အချိန်ယူရမည့် အနေအထားဖြစ်နေသည်။

ရခိုင်ပဋိပက္ခအတွက်အဖြေ

ရခိုင်ပဋိပက္ခသည် အဖြေရှာရန် ခက်ခဲလှသည်။ ဆင်းရဲမွဲတေမှုနှင့် မဖွံ့ဖြိုးမှုက ရခိုင်ပဋိပက္ခကို ပိုမိုဆိုးရွားစေခဲ့သော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးမှုရှိလျှင် ရခိုင်ပြဿနာ ပြေလည်မည်လားဆိုသော မေးခွန်းကလည်း ရှိနေသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုအကြား ယုံကြည်မှုက လုံးဝမရှိတော့ဘဲ သံသယများသာရှိနေရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုရှိလာလျှင်လည်း အဆိုပါ ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် မတည်ငြိမ်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်သဖြင့် အချိန်မရွေး ပျက်စီးသွားနိုင်သည့်သဘော ဖြစ်သည်။ ရခိုင်ဒေသအတွက်အဖြေက နှစ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းအကြား ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ခြင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးခြင်းသာ အဓိကဖြစ်သည်ဟု လေ့လာသုံးသပ်သူများက ဆိုကြသည်။ မွတ်စလင်အသိုင်းအဝိုင်းကမူ သူတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ပြီး အစဉ်အဆက်နေခဲ့ကြသူများဖြစ်ကာ ရိုဟင်ဂျာဟုသောအမည်ကို လက်ခံရန်နှင့် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးပေးမှု ပဋိပက္ခပြေလည်မည်ဟုလည်း ဆိုကြသည်။ ရခိုင်ပြဿနာသည် အဖြေမဲ့နေသော ပုစ္ဆာအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိနေဆဲပင်ဖြစ်သည်။